Ad hoc autem cum *mentha* sicca accedat, eius quantitas maior videtur: Satis enim est, si libra vna aut vnciæ decem succis incoquantur, & his colatis tantundem *sachari*, aut paulo minus adiiciatur. Multum namque displicebit, si iuxta formulam à Mesue datam conficiatur.

Vires. Syrupus de mentha ventriculum roborat, cardialgiam impedit, vomitum, singultum, & alui fluorem compescit, maxime vero id præstat, qui maiori compositione paratur.

SECTIO II.

DE SYRVPIS, QVI QVOVIS tempore queunt parari.

Prima sectione syrupos, qui Vere, Æstate & Autumno parari solent, continua serie descripsimus. Nam cum finis alicuius tempestatis anni, sit principio sequentis congener, qui Syrupi in fine Veris conficiuntur, iidem & in principio quoque æstatis, ita, vt sectionibus exacte distinctis, triginta priores syrupos dirimere non libuerit: Eo tamen ordine singulorum descriptionem dedimus, quo simplicia, quibus constant, optima colliguntur, vt priore loco, syrupos vernales, qui scilicet ex primis floribus Veris, posteriore Autumnales, qui ex fructibus; medio, nempe æstate, qui ex floribus, radicibus, succis decoctis parantur. In hac vero sectione eos, qui non solum hyeme, sed alio tempore confici possunt, & solent, exhibemus.

CAP. I.

Syrupus rosarum siccarum. D. Fernel.

℞. Rosarum siccarum ℔. j.
infunde horis xxiiij. in
aqua tepida ℔. iiij.
In expresso dilue
sachari albissimi ℔. ij.
Coquantur ex arte in syrupum.

COMMENTARIVS.

Quisq; ad libitum hunc syrupum conficit, nunc rosarum quantitatem augens, nunc minuens, & aliquando rosarum macerationem bis atque iterum renouans. Verum nulla est formula præstantior hac Ferneliana, in qua debita proportio rosarum ad aquam, & vtriusque ad sacharum seruatur, atque hac sola maceratione confectus syrupus nihilo est inefficacior. Rosę autem seligendæ sunt prærubræ, non albæ; aut pallidæ.

Syrupus rosarum siccarum ad omnem alui fluorem commendatur: ad roborandasque partes internas, vlcera blande detergenda, & agglutinanda, vomitum sedandum, & Rheumatismum cohibendũ. *Vires.*

CAP. II.

Syrupus Regius siue Alexandrinus, olim Iulepus Rosatus.

℞. Aquæ rosarum odoratissimæ ℔. iij.
sachari tabarzet ℔. ij.
misce & coque igne lento, vt fiat syrupus.

COMMENTARIVS.

Qui huius syrupi perspicuitatem considerant, *iulepum* cum Mesueo nuncupant; qui consistentiam, *syrupum*; qui suauitatem, *syrupum Regium*, aut *Alexandrinum*, quasi Alexandro dignum. Eius enim vsum & reges, & delicatuli omnes minime respuunt. Paratu facilis est, & quouis tempore parabilis, eoque nullum Pharmacopolium iuste carere potest, etiam si prioris seculi patres illum non nouerint, qui *rhodostagma*, seu *aquam rosarum* non eliciebant.

Alterius Iulepi rosati descriptionẽ tradit Mesue, ex infusione rosarum parati: sed hoc modo syrupi duo parantur, vnus rosa-

rum pallidarum purgatorius dictus; Alter de rosis siccis: Neuter vero Iulepi nomen sibi vendicat.

Vires. Syrupus Alexandrinus cardiacus est, bechicus, roboratiuus, alteratiuus, & thoraci, ventriculo, hepati, siti, & omni calori prodest.

CAP. III.

Syrupus de absynthio. D. Mes.

℞. Absynthii Pontici seu Romani sicci ℔.ß.
rosarum ℥.ij.
nardi Indicæ ʒ.iij.
vini albi & antiqui,
succi citoniorum an. ℔.ij.ß.
Macerentur simul per diem naturalem super cineres calidos. Deinde coquantur ad dimidias.
Colaturæ clarificatæ adde mellis despumati ℔.ij. *fiat syrupus.*

COMMENTARIVS.

Absynthium Ponticum seu Romanum debet assumi siccatum, & cum rosis & nardo minutim incisa infundi in vino generoso, vt moschatelino, in vase terreo, vitrato, super cineres calidos, per horas xxiiij. Tum semel, aut bis tantum feruefient. Postea addetur *mel*, vel potius, vt multi suadent, *sacharum*. Sunt qui duplicem habent, vnum ex melle & absynthio vulgari Pontico: alterum ex saccharo & absynthio minore paratum.

Nonnulli parant syrupum absynthiacum ex absynthii viridis libra dimidia cocta, in aquę libris tribus ad tertias. Colaturæ addunt vini albi, clari, antiqui & generosi, mellis albi & optimi an. lib. I. Et coquunt in syrupi consistentiam. Quocunque modo ex prædictis paretur, ingratus est plurimum; Ob id recte multi quantitatem *absynthii* minuunt, & *sacharum* addunt: nam quæ roborando ventriculo dantur, si valde ingrata sint, eum subuertunt, nec iuuant.

Syrupus de absynthio dicitur roborare stomachum, iuuare concoctionem, excitare appetitum, flatus discutere, venas aperire, & vrinam mouere. *Vires.*

CAP. IV.

Syrupus de stœchade. D. Fernel.

℞. Florum stœchados ℥.iiij.
thymi,
calaminthes,
origani an. ℥.j.ß.
saluiæ,
betonicæ,
florum rorismarini an. ℥.ß.
seminum rutæ,
pœoniæ,
fœniculi an. ʒ.iij.
Coquantur in aquæ ℔.x. *ad dimidias.*
In colatura adde sachari & mellis an. ℔.ij. *fiat syrupus aromatizatus cinnamomi, zinziberis, & calami odorati an.* ʒ.ij. *raro linteo illigatis, & in syrupum appensis.*

COMMENTARIVS.

Gemina syrupi huius descriptio, à Mesue tradita, ponit vtrumque *piper*, & *pyrethrum*: quæ quod calidiora sint, Fernelius deleuit: adiecit vero quædam cephalica, *saluiam* nempe, *betonicam*, *pœoniam*, & *rorem marinum*, vt effectus ab authore propositos consequatur. Cognomen vero sumit hic syrupus à sua basi, videlicet, à *stœchade*, cui cætera adiunguntur, vt vires nanciscantur magis cephalicas, & insigniores. Permittit Syluius, vt sine *melle*, & cum *sacharo* tantum delicatioribus conficiatur.

Syrupus de stœchade cerebri multis affectibus confert. Mesuei testimonio; quibus minime conferret, si iuxta ipsius descriptionem conficeretur: nam *stœchas*, quæ pro basi ponitur, magis hepatica, aut *Vires.*

spleni-

splenica, quam cephalica est: ob id Fernelius multa cephalica adiecit, quorum ratione, syrupus iuxta illius descriptionem paratus, epilepsiæ, spasmo, tremori, & omnibus frigidis affectibus cerebri conuenit.

CAP. V.

Syrupus de glycyrrhiza. Des. Mes.

℞. Glycyrrhizæ rasæ, & parum contusæ ℥ ij. adianti albi, vel eius penuria, polytrichi ℥ j.
hyssopi siccæ ℥ ß.
Macerentur simul per diem integrũ in aquæ pluuiæ ℔. iiij. Tunc fiat decoctio ad consumptionem medietatis. Colaturæ expressæ & clarificatæ adde mellis optimi.
penidiorum,
sacchari an. ℥ viij.
aquæ rosarum ℥ vj.
Sic omnia coquantur, vt abeant in syrupum.

COMMENTARIVS.

Multi recte *glycyrrhizam siccam* non diu elixant, quod amarescat, sed tantum in fine decoctionis ponunt. Colaturam cũ *penidiis, sacharo & melle* clarificant, dein coquunt in syrupum, addita ante perfectam illius coctionem *aqua rosarum*; quam ideo nonnulli improbant, quod syrupus ad anacatharsim instituatur, quam *rosacea* propter astrictoriam vim impedit. Quorum opinioni subscribens Foubertus, aquam infusionis *rosarum* substituit, vt minus astringentem. Verum aqua ideo commiscetur, vt syrupus hinc paratus, qualitatis magis astrictoriæ sit particeps, & morborum principiis sumptus fluentes humores compescat, & fluxos concoquat.

Aquæ defectu infusum sumi potest, non minus astrictorium.

Constat autem hic syrupus non modo medicamentis simplicibus, sed etiam cõpositis, nempe *Penidiis*, quæ fiunt ex *aqua hordei*, & *sacharo*, ea proportione & arte coctis, vt massa quædam exurgat admodum solida, & ita tractabilis, vt digitis non adhæreat, & in fila ducatur tenuiora, crassiora, breuiora, aut longiora, & sæpius intorta; Semper vero alba, vnde *Alphenici* nomine designata. *Confectura Penidiorum vnde fiat.* *Alphenicum*

Syrupus de glycyrrhiza humores è cerebro fluentes sistit, fluxos coquit, tussi conuenit, & coctos humores ad expectorationem perducit. *Vires.*

CAP. VI.

Syrupus Iuiubarum. D. M.

℞. Iuiubas n. lx.
violarum,
seminis malua an. ℥ v.
glycyrrhizæ rasæ & tusæ,
capilli veneris,
hordei mundati an. ℥ j.
sem. citoniorum,
papaueris albi,
melonum,
lactucæ,
gummi tragacanthi an. ℥ iij.
Coquantur in aquæ fontanæ ℔. iiij.
Colaturæ adde sachari ℔. ij.
fiat syrupus.

COMMENTARIVS.

In hoc parando syrupo, primum coquitur hordeum mundatum: cocto adduntur *iuiubæ, dein glycyrrhiza*; Postea *capillus veneris, & semina melonis, lactucæ, & papaueris.* Tandem *flores violarum, Tragacanthum* quoque in fine ponitur, ne longiore coctura totum abeat in mucaginem.

Solet vero recte cum *seminib. malua*, & *cito-*

citoniorum linteo includi, & cum cæteris demum coqui in aquæ libr. iiij. aut v. vt volunt multi, ad tertiæ tantum partis absumptionem, & cum *sachari* dicta quantitate, secundum artem elixari in legitimã syrupi consistentiam. Male fit coctio ad medias, nisi sachari minuatur pondus.

Facultates. Syrupus iuiubinus confert ad vocis raucedinem, tussim, pleuritidem, sputum coquendum, mouendum, & educendum, estq; medius inter violaceum & paupauerinum & fluxiones omnes cohibet, & fluxos humores lenit & coquit.

CAP. VII.

Syrupus de Hyssopo. D.M.

℞. Hyssopi sicci,
radicum apii,
fœniculi,
glycyrrhizæ an. ʒ x.
hordei mundati ℥ ß.
seminum citoniorum,
malua.
tragacanthi an. ʒ iij.
capilli veneris ʒ vj.
iuiubæ,
sebesten an. n. xxx.
passularum mundatarum ℥ j. ß.
ficuum siccarum,
dactylorum pinguium an. n. x.
Coquantur in aqua sufficienti. In colatura clarificata adde penidiorum ℔. ij. fiat syrupus.

COMMENTARIVS.

Syrupus hic ab *hyssopo* basim & cognomen habet, in quo conficiendo Mesue illius author, non modo aquæ quantitatem non definit, sed nec quidem æque meminit. Debent vero eius assumi lib. viij. in quibus primum horam circiter dimidiam hordeum coquetur: dein radices iniicientur incisæ, per quartam horæ partem elixandæ: postea fructus omnes: mox semina & *tragacanthum* linteo raro inclusa. Postremo *hyssopus* mediocriter siccus, & *capillus veneris verus*, vel eius loco *adiantũ* commune. Colaturæ coquendo ad libras tres redactæ, & clarificatæ addantur *penidia* sine *amylo* parata. Sunt, qui malunt *sacharum* syncerum permiscere: nonnulli æquam *sapæ & sachari* portionem. Præstat tamen iuxta Mesuei descriptionem, & voluntatem conficere.

Sunt adhuc aliæ syrupi huius vel parum dissimilis descriptiones, ab eodem authore exhibitæ, verum hæc sola, quam transscripsimus, retinetur vt optima, & vsitatissima.

Syrupus de hyssopo confert plurimum asthmati, tussi, pectoris doloribus à causa frigida natis; valet quoque ad obstructiones tollendas, menses ciendos, & saburram à renibus & vesica detergendam. *Facultates.*

CAP. VIII.

Syrupus de Artemisia. D. Fernel.

℞. fol. Artemisiæ m. ij.	*sabinæ,*
rad. iridis,	*sampsuchi,*
helenii,	*hyssopi,*
rubiæ,	*prassij,*
pœoniæ,	*chamædryos,*
libistici,	*chamæpithyos,*
fœniculi an. ℥ ß.	*hyperici,*
Fol. pulegii,	*parthenii,*
origani,	*betonicæ an. m. j*
calaminthes,	*sem. nigel. anis.*
nepetæ,	*petroselini,*
melissophyli,	*fœniculi,*
ozymi,	*rutæ.*
dauci,	*an ʒ. iij.*

Contusa macerentur horis xxiiij. in hydromelitis ℔. viij. Coquantur ad ℔. v. Et cum sachari ℔. v. percoquãtur in syrupum, conditum cinamomi ℥ j. & spicæ ʒ iij.

COMMENTARIVS.

Syrupus de Artemisia à Matthæo de Gradib. primum descriptus, quod simplicium farraginem perperam congestorum cõtineret, recte fuit à Fernelio castigatus, qui superuacanea, & male conuenientia, aut parum

parum cognita subtrahens, vtilia tantum reliquit, vt recte notauit Plantius. Nam cũ *frustra fiat per plura, quod bene fieri potest per pauciora*; quid opus est, simul tot simplicia congerere, in quibus perquirendis & habendis, multum temporis & nummorum abit? Nulli tamen pecuniæ, aut diuitiis parcendum, cum de hominum sanitate res est, sed ita, vt labor non sit in damno, ne crescat mortalis egestas. *Magna sane ac solennis quædam compositio, multis seculis recepta, longo vsu & ratione comprobata, nec mutanda, nec mutilanda; Sed quæ vix ratione probabili describitur, vel negligenda, vel castiganda.* Sumitur autem huius syrupi denominatio ab *Artemisia*, quæ ipsius basis est. Parandi modus ex formula descripta satis patet.

Simplicior, & paratu facilior, nec inefficacior sic parari potest.

Syrupus de artemisia simplicior.

℞. radicum cœnones, rubiæ tinctorum, graminis, ruſci, an. ʒ vj. seminum dauci & nigellæ Romanæ an. ʒ j artemisiæ m. ij. Sabinæ, maioranæ, nepetæ, hyssopi an. m. ß. Coquantur in ℔. v. aquæ ad medias. In colatura clarificata adde sachari ℔. j. ß. mellis Narbonensis optime despumati. ℔. ß. coquantur in syrupum.

Vires.

Syrupus de Artemisia suppressos, aut parcius fluentes menses potenter mouet, vteri strangulatus & subuersiones sedat.

CAP. IX.

Syrupus resumptiuus.

℞. Carnis testudinum ʒ iiij.
hordei mundati ʒ ij.
Carnis dactylorum ʒ j.
passul damascenar.
glycyrrhizæ rasæ an. ʒ vj.
sebesten,
iuiubas an. n. xij.
seminum bombacis,
melonum,
cucumeris,
citruli an. ʒ. ß.
semin. lactucæ,
papaueris albi an. ʒ ij.
vngulæ cabalinæ,
pulmonariæ an. m. j.
florum violarum,
nenuphari an. ʒ ß.
Fiat decoctio, vt decet. In colatura clarificata ad ℔. iiij. adde sachari albissimi ℔ ij sachari rosat. & diatragacanthi frigidi an. ℔. ß. fiat syrupus perfecte coctus.

COMMENTARIVS.

Syrupi resumptiui generalis acceptio ad syrupos omnes analepticos, seu restauratiuos extenditur, quibus solent Medici practici carnem testudinum adhibere, ad illius, vt opinor, exemplum, cuius Ioannes Tornamyra perhibetur author; apud quẽ tamen, vt nec alium antidotariographũ, mihi nondum videre contigit; Et, qui nũc à Medicis imperatur, modis tot diuersis paratur, quot officinæ sunt, in quibus habetur. Omnes siquidem eius, quotquot vidi descriptiones, (vidi autem multas) inter se discrepant, quarum nonnullæ nimis attenuantia, aliæ nimis viscida, aliæ inutilia admittunt; Aliæ iuxta formulam indebite præscriptam vix parari queunt.

Omnes vero testudines nemorales expetunt; quę si dentur, deteriores sunt iudicandæ, vt inter ranas rubetæ, quod succũ habeant acriorem, feruidiorem, minus alibilem, & habitui resarciendo ineptiorẽ. Proinde vulgares salubriores credo, vt quæ partim in terra, partim in aqua victitent, amphibiorum more.

Testudines nemorales ad hunc syrupũ, vt & alias necessitates minus esse cõuenientes.

Et si vera scripsit Rondeletius *cap. 2. lib. de amphib.* non possunt testudines perpetuo aqua carere. Vnde per nemorales, terrestres, hoc est, quę in loco minime cœnoso, & omnino palustri degunt, sed quæ partim in aqua limpida, partim in terra sicca victitant, intelligendæ sunt.

Debent vero rite præparari, antequam accedant ad confectionem syrupi. Ac primum quidem abscissis collo cauda & artubus, ferro idoneo testa diuidẽda, aut separanda, vt caro tota habeatur, quæ ab omni sorde repurgata, & frustratim incisa, in aqua coquẽda simul cũ simplicib. enumeratis:

tis: idque eo ordine, vt citius, quæ coctu-
ram longiorem postulant, serius quæ le-
uiorem admisceantur.

Sicque melius est omnia simul concoquere, quam seorsim simplicia, dein carnē testudinum, vel hanc primum, dein illa, vt quibusdam placere video. Colaturæ addatur *saccharum vtrumque cum Penidio.*

Facultates. Syrupus resumptiuus his confert, qui à morbo chronico resurgunt, macie confectis, tabidis, phthisicis, & his, qui praua quadam pulmonum diathesi laborant.

CAP. X.

Syrupus exhilarans D. Dom. Laurent.

℞. Succorum bugloss. & borrag. ℔.j. ß.
succi pomorum redolentium ℔.j.
succi melissæ ℥ ß.
granorum kermes. ʒ iij.
croci ʒ ß.
pulueris diambræ ℈ iiij.
diamargariti frigid. ʒ ß.
sachari tabarzet ℔.ij. fiat ex arte syrupus.

COMMENTARIVS.

Huius syrupi descriptionem dat clarissimus vir Dn. Doct. Laurentius, Gallorum & Nauarrorum Regis Medicus primarius, in quodam opere doctissimo, quod de visu conseruando, de morbis melancholicis, catharrho, & senio in lucem edidit. Illius autem authorem agnoscit affinem suum Dom. Castellanum, Galliæ quoque Regis Archiatrum, à quo se habuisse confitetur. Sic vero debet confici.

In succis depuratis grana kermes noctem integram, super cineres calidos infundentur: in forti expressione saccharum diluetur: deinde coquentur omnia in syrupum: in cuius medio suspendetur nodulus, qui suo sinu pulueres, & crocum continebit. Dosis erit ab ʒ j. ad ʒ ij. idque mane ieiuno stomacho, & vesperi hora somni.

Cognominatur exhilarans, quia vim habet eximiam ad cor, & spiritus vitales exhilarandos, facultates erigendas, mœrorem abigendum, & qualitatem humoris melancholici malignam contemperandam. *Ratio cognominis. Facultates.*

Syrupus hic substitui poterit eius penuria, qui ex *succo granorum kermes* parari solet his in terris, in quibus illex coccigera viret: cuius quidem non sumus obliti, sed tantum parandi modum; quod perfacilis sit, subticuimus, hisque reliquimus, quos eius percelebris succi fœcunditate natura donauit. *Syrupus kermes.*

Extant pene dixerim innumeræ aliorū syruporum apud authores varios descriptiones, sed cum eorum vsus vel improbetur, vel non satis probetur, antidotarium hoc nostrum his onerari, & velut inquinari nolumus. Syrupus enim *mannæ acidum, granatorum dulcium, pomorum persicorū, pruno rum acidorum, cucurbitæ, pyrorum, vuarum purgatarum, de thymo*, & alii adhuc multi à Mesue descripti prorsus exoleuerunt.

Audio quosdam syrupos de *centaurio minore*, de *hyperico, de hedera, depeto, de senellis*, & alios quosdam nondum vsu receptos edidisse, quos si probarit inclyta schola Parisiensis, & ego probabo. Negligitur syrupus *poricatus.* Myrepsi, syrupus *Diasereos* Andernaci, *syrupus de lilio, de acoro, de rubea, depulegio, de turbith, de vua, Columbinus, Macedonicus, de myrobalanis*, atque plures alii, quos Iacobus de Manliis, Andernacus, VVeckerus, & quidam ex recentioribus describunt.

ADDITIO.

Syrupus caryophyllorum D. Eyreri.

℞. iulepi ros. ℥ iiij.
quintæ Essentiæ caryoph. id est, aqua quinquies destillat. ʒ j.

tinctu-

tinctura auri ℥vj.
ambr.gran.iiij.
succhar.canarii.℔.ß.m.f.Syrupus.

Syrupus de cinnamomo.

℞.cinnam.℥ij.contunde crassiuscule,infunde in aqua borraginis,
Endiv.
rosac.℔.iiij.ß.
in cucubita bene cooperta horis 24. in loco calido vel in sole : deinde recipe rursus tantundem cinnamomi & infunde vt supra quinquies vel quater:tum recipe omnes faces, fundeque super eas vini cretici ℔.iiij.stent in infusione per noctem, deinde exprimantur fortiter; postea recipe omnes infusiones, adde sachari ℔.ij.aq.cinnam.quantum vis & f.Syrupus.

Alius syrupus cinnamomi.

℞.cinnam.optimi crassiuscule puluerisati ℥ij.ß.
ponantur in cucubitam viteram, adde aquæ cinnamomi opt.℔.ij.stent in loco calido optime obturata, ne quid evaporet, horis 24. Deinde colẽtur cum expressione valida sub prælo, & colatura rursum imponatur tantundem cinnamomi, eodemque modo agatur, vt prius, idq; repetatur quatuor vicibus : tum cinnamomo omni collecto sic infuso & post quatuor expressiones relicto affundatur ℔.j. vini maluatici optimi, stent pariter in infusione,tandem valide exprimantur & addatur saccharum albiss.℔.j.
aq.ros fragr.℥ij.
decoquantur in vase fictili probe tecto ad consistentiam syrupi. Reficit hic syrupus spiritus vitales, & cor ac ventriculum roborat.

Alius de cinnamomo.

℞. aq.rosar.℔.ij.
pomor.citri ℔.j.
cinnam. opt. ℥ij. ß. infundantur in vitro per triduum exprimantur torculari,hoc quater iteretur,tum adde sacch.℔.j coquantur in syrupum.

Syrupus de nuce moschata.

℞.nucis t.℥ij.
spic.roman.℥ij.conquassentur & infundantur in vin. maluatici.
alb.generos.an.℔ j.
in vase vitriato bene obturato,
deinde bulliant parum;
colatura adde saccharum albiss.℔.j.ß.
M.f.sec.art.syrupus.

Syrupus de piperibus.

℞. trium piper.
cardamom.
pyrethr.
sumach,
anis.
galang.
mastic.
rosar.
mac.
menth.
acori an.℥iij.
zinzib.℥.ß.
caryophyllor.℥j.
sampsuch.
balsamit an.M.ß.
acet ℥vj.
coriandr.℥ij.
mell.q.suffic.M.f.syrupus.

Syrupus cardiacus ad leipothimias.

℞.vini rhenan.generos.℔.ij.
aq.rosar.℥ij.ß.
cinnamomi ʒß.
zinziber.
caryophyllor.an.℈.ij.ligentur omnia in linteolo,
sacchar opt.℥iiij.ß.
coq.ad consistentiam iulepi,
postea adde ambr.gris.gr.iij.
mosch.gr.j.in syndone
infusi m.f.syrupus.

Syrupus de pœonia contra Epilepsiam in multis probatus.

℞. rad pœon. bene maceratar. Et in rotulas incisar. ℥ij. ß.
visci quercin. ℥.j. ß.
fol. hyssop. p iij.
lauri nr. xvij.
puleg.
fl. thymi.
Epithymi.
salviæ an p ij.
baccar. lauri ℥j.
Sem. anis.
fœnic. an. ℥ij.
fl. pœon. per tres dies in sole inter duas chartas macerator. p. vj.
infunde omnia in aqua beton. calida & ter renouentur, tertiaque vice f. Ebullitio, Coletur. Adde colaturæ sacch.
mell an. quant. sufficit
ad faciendum syrupum mediocriter coctum.

Syrupus magistralis laxativus D. Haustain, pro iis qui vsum purgantium ferre nequeunt.

℞. sem. cnici
anisi an. ℥ij.
fol. sen. ℥.ij. ß.
folliculor senæ ℥j. ß.
agaric. albiss. Et leuiss. ℥.ij. ß.
thymi.
Epithymi an. ℥.j. ß.
caryoph.
zinzib. an. ℥. ß.
prun Damascen.
iuiubar.
sebest. an. nr. Lx. decoquantur sec. art.
in decocto polypod.
in fine addantur syr. ros. sol. ℔.ij.
oxymel. simplic. ℥vij.
sacchar ℔.ij. Mi.
f. Syrupus secundum artem.

Syrupus è polypodio.

℞. rad polypod. querc. ℔. iiij. terantur grosso modo, bulliant in aqua comm. ℔. xx. vsque ad consumptionem medietatis, & in fine adde calam. arom. ℥ iiij.
Sem. fœnic. contriti ℥.j. ß. parum bulliant & maneant in infusione per 24. horas, postea calefiat & fiat fortis expressio, deinde
℞. myrobalanor. chebulor.
indor.
citrinor. m. ℥x.
succor. rosar.
borrag. an. ℔. v.
passular. ℥ij. Contundantur myrobalani grosso modo & cum passulis infundantur in supradictis succis per 24. horas: in fine addi fol. sem. orient. ℔. j. maneant per horas duas in vase bene obturato, deinde exprimantur. Et expressis adde sacch. opt. ℔. xij. Mi. f. syrupus pro vsu.

Syrupus holagogus Domini D. Io. Hartmanni Beyeri.

℞. rad. polyp. querc. rec.
cappar. an. ℥j.
fol. scolopendr. vulgar.
ceterach,
meliss.
beton.
ruta murar. an. Mj.
fl. trium cordial.
cuscut. an. Mß.
sem. limon.
fœnic.
anis. an. ℥ij.
carthamicontus. ℥j. Mi.
f. decoct. in suffic. quant. aqua ad remanentiam tantæ quantitatis, vt species infra scriptæ infundi queant. Decoctio hac ita stet per horas 12. vase clauso, tum fiat colatura, & in hac infun-

infundantur folior. sen. mundat. ℥iiij.
agar.albiss.ʒ.ij.
hermodact.albor.veror,ʒvj.
helleb.nigri veri Styriaci in acet.
prap ℥j.
Epithymi,
zinzib.alb.an.ʒij.
caryophyllor.℈.ij.
macis ℈.j.
bulliant parum & stent in infusione per horas 24.tumque exprimantur.
℞ expressionem integram(cuius pondus notetur;verbi gratia ℔.ij ℥.iij.)
succi rosar. incarnatar. tertiam expressionis partem, videlicet ℥viiij.adde sacchari albiss. par pondus expressioni simul è succo.nimirum ℔.iij.& coque ad syrupi perfecti consistentiam,nimirum ℔.iiij.℥.ij.

Syrupus Alarbazi, id est, de Stibio. D. Palmarii.

Iulianus Palmarius cruciatus colicos ad παρεσιν tendentes sustulit hoc syrupo.
℞.vini alb.℥.vj.
aq.rosac.℥.ij.
pulv. alarbazi ʒj.
cinnam.El.ʒj.ß.infunde per noctem, colentur per inclinationem, addi sacchar.albiss.℥viij.Mi. f.syrupus mediocriter coctus.
Dosis est ab ℥ß. ad ℥j. post haustum iuris pulli vel carnis vitulinæ.

Syrupus diareos D. Bechtholdi Rivii.

℞.rad.ireos nostr.virid.℔.ß.
ebul virid.
cortic.medianor.sambuc an.℥iij.
rad.valerian.℥ij.
pæon.℥j.
mechoac.
hermodactyl.veror.
turbeth an.ʒvj.
fol.card.ben.
prassij sicc.
chamædr.
absynth.pontic:
rorismar.an.M.j.
brassic.marin.M.ij.
fl.sambuc.
tiliæ an.M.ß.
Sem Ebuli ℥ij.
cartham.decortic.℥j.
fœnic.
anis.an.℥.ß.
zinzib.ʒij.fiat decoctio in suff.quant. aquæ ad ℔.iiij.
in colatura infunde per horas 24.
fol.sen.℥iiij.
agar.troc.℥ij.
rhab.sel.
schœnanth.
cinnam.an.ʒij.fiat colatura accurata cũ levi expressione, in qua dissolve succ.rad ireos nostr ℔.ij.
rosar.pallidar.℔.j.
sacchar.quant.suffic.
Coq. denuo sec. art. in syrupi formam.

Syrupus capillorum veneris D. Flock.

℞. fol.hyssop.
capillor.ven.
rad.ireos,
aristol. rotund.
sem.vrtic.
sangv.dracon.
myrrh.
thuris an.℥.ß
macer.
croci.
opii an.ʒ.ß.
sacchar.ros.vet. ℔.j.
bulliant in ℔.ij. aquæ ad medietatem coletur & fiat syrupus.

Syrupus de valeriana.

℞.rad.brusc.
asparagi,

cyperi,
asari.
liquiritiæ rasæ,
valerian. an. ℥j.
aristol. rotund.
longæ,
filicis. an. ʒ.ß.
fol. dentis leonis,
bugloss.
capillor. vener.
calamenth,
puleg.
meliss.
sabin.
cichor,
absynth. an. Mi.
sen. alex ℥ ij. ß.
vuar. passar. ʒ.vj.
fol.
zinzib. alb. ʒiij.
anthophyllor. ʒ. ij. Coq. in aq. suffic. ad cõsumpt. medietatis. Colaturæ adde sacchar. albiss. ℔. ij. f. sec. art. syrupus.

Syrupus de granis iuniperi Parisiensium.

℞. granor. iuniper. ℔. i.
bulliant in aquæ pintis iiij. per duas horas, seu ad consumpt. medietat. Colaturæ adde sacchar. ℔. j.
zinzib. ʒ. j.
calam. arom. ʒ.ß.
mac. ʒ. ij.
cubebar. ʒ. j. Exponantur
Soli per mensem integrum, vel alio loco calido reponantur & foueantur, donec spissescat materia in formam vappæ. Dosis dimidium cochleare, vel de spissa materia dimidiæ nucis quantitas.

Syrupus diachamædryos. D. Io. Stockii.

℞. fol. chamædr.
chamæpyth. veræ,
ceterach,
tamarisc.
cappar.
lingv. ceruin.
pentaphyll.
fl. genist. an. m. ij. coq. in suff. quant. aq. fontan. Et cum saccharo sufficienti f. syrupus.

Syrupus de fœno græco.

℞. fœnumgr. integri ʒ. j.
bulliant in aq. ℔. j. ß. ad consumptionem tertiæ partis, tum effunde aquã illam, & decoque iterum in aqua nova, qua rursus effusa, affundatur alia & coquatur ad consumptionem medietatis, quo facto colato adde sacchari clarificati ℔. j. fiat debito modo syrupus.

Syrupus ex iva arthritica.

℞. fol. ivæ arthet.
saluiæ,
calaminth.
polij,
origani,
centauri.
beton an. m. j.
rad. aristol. long. ʒ. j.
gentian.
bryon. an. ʒ. ß.
sem. leuistic.
anis.
ameos,
carui an. ʒ. ij. ß.
pyrethr. ʒ. ß.
passular. ℥. j. cum melle quant. suffic. fiat syrupus, qui aromatisetur cum cinnam. opt.
nuc. muscati
cubebar. an. ʒ. ij.
succi ivæ arthet. ℥. ix. M.
f. syrupus.

Syrupus pectoralis.

℞. rad. Glyzyrrh.

ameos.

ameos,
pyrethr.
peucedan.an.ʒ ß;
Enulæ,
serpentariæ an.ʒ vj;
aristol.longæ ʒ ij;
fol.hyssop.
marrub.
adianth.
scabios.
agrimon.
beton.
vrtic.
fl.melilot.
meliss.an.M.j;
sem.fœnic.
anis.
papaver.alb.
fœnugr.
lini,
ameos,
vrticæ an.ʒ j;
4.frigid.maior.
hord.ex cortic.
passular.
penid.an.℥ j.
tragaganth ʒ j.
mellis despumati lib.vj.Mi.f. Syrupus.

Syrupus de pede Cati Parisiensi Pharmacopœa secretus.

℞.dactylor.mundat.
iuiubar.
Sebest.
ficuum recent.
passular.enucl an.ʒ iiij;
vngul.cabal.cum toto
fol.Et fl.pulmonariæ an.M.ij.
pedis cati,
ceterach an.M j;
rad.glyzyrrh.ras.℥ j.fiat decoctio in suffic.quant. aquæ veronicæ, Et cum sacchari ℔.ij f.Syrupus perfecte coctus.

Syrupus de xylocaracta D.Io.Baptistæ Montani.

℞.capit.papau.alb.nr.xx;
siliquar.dulc.℥ iij;
rad.Glyzyrrh. ras.℥ ij. Coquantur in aq.fontanæ ℔.xij. Donec remaneant ℔.iij.Colentur & fortiter exprimantur:
adde penidior.
sacch.cand.
rosat.an.℔.ß. Coquantur ad mellis consistentiam,
f.syrupus.

Syrupus de Mastiche Lubeccensium.

℞.sachar.albi clari ℔.iij.
aq.rosac.℔.iiij.
mastic.Elect.Et in pecia ligata ℥ iij.
Mi.Coq.in Syrupum.

Syrupus ex hellenio Expectorans. D.Horatii Augenii.

℞.rad.hellenii,
polypod. querc. in vnio albo dulci 24.horis maceratac.℥ ij;
passul.corynthiac.ʒ ß.
sebest.nr.xij.
fol.farfar.
pulmonar.
satureiæ,
calamenth.an.m j,
folium vnum magnum tabaci,
rad.liquirit.ras.ʒ ij,
sem.bombac.
vrticæ an.ʒ j.ß.Coquãtur in mulsa dilutissima ad ℥ j.ß, Et cum totidem sacchari fini neciis f.syrupus perfecte coctus. vsurpatur ex cochleari in modum Ecclegmatis cum ol.De sulphure hac potissimum proportione.
℞.Syr.de Elleni.℥ iiij;

al. de sulphur. arte chymica extracti ʒ j. Mi. pro Ecclegm.
valet plurimum in asthmate.

Syrupus digerens Melancholiam D. Caspari Hoffmanni.

℞. fol. sen. ℥ j,
calamenth.
origan.
stœchad.
scolopendr.
eupator. an. M. ß;
fl. borrag.
bugloss.
violar.
capill. ven.
chamadr. an. p. j;
rad. apii,
asparag.
fœnic.
cortic. rad. capper. an. ʒ ij;
glyzyr. ras.
passular. an. ℥ ß.
rhab. El.
agar. albiss. an. ʒ j. Mi.
Cum aqua fontana decoque ad medietatem.
Colatura adde sacch. alb. quant. suffic. aromatisetur cũ ʒ j. cinnamomi.
Ex hoc bibendum ad sufficientiam.

Syrupus è Senna Rulandi.

℞. fol. sen. alex. mundat. à stipitib. Et sordib. ℥ j.
aq. fontan. ℥ viij. facta ebullitione vnica infundantur per noctem in loco calido, mane percolentur sine expressione, postea affunde iterum iisdẽ foliis senæ aq. ℥ xvj. bulliant simul ad lentum ignem ad tertias; deinde colentur. Colaturam admisce priori infusioni: postea tertio affunde super eandem sennam aq. ℥ xvj. Et iterum lento igne bulliant ad medium, deinceps colentur & exprimantur, colatura priori admisceatur, addantur q; sacchar. ℥ xiij.
aq. cinnam. ℥ ij; iterum lento igne coquatur simul ad consistẽtiam syrupi.

Syrupus qui reddit corpus mundum a superfluitatibus; Et per consequens, cor, cerebrum, hepar & omnia alia membra confortat.

℞. cortic. citri,
rad. cappar.
berber.
santal. vtriusq;
spodii an. ʒ ij;
garyophyll.
bugloss.
borrag.
melliss.
cichor. an. ℥ j,
acetos.
Epatic.
marrub. an. ℥ ß,
lactuc. sylvestr. ʒ ij.
sem. violar. ℥ j.
thymi
Epithym.
fol. sen.
rad. polypod. an. ʒ j,
succor. fumar.
absynth.
myrobalan. chebulor. an. ℥ j,
diagrid. ʒ ij;
sachar. albiss. ℔. ij. Mi.
f. sec. art. syrupus, qui fiat acidus cum aceto succi cydonior. quant. suffic. dosis ℥ j. ß.

Syrupus nephrocatarticus D. Ioannis Ringleri, Medici Argentinensis.

℞. rad. quinq; aperientium,
ononid.
liquirit. rasa an. ℥ j. ß,
raphani,
Eryngii,
rubia maior.
cyperi an. ʒ vj;
macerentur 24. horis in aceto albo, his exemptis adde cortic. cappar.
citri

citri sicc. an. ℥ ß,
fol. saxifrag.
parietar.
pimpinell. an. M. ij.
summitat. asparag.
lupuli
quinq. fol.
chrithmi marini
fragar.
capillor. vener.
grisson. an. m. j;
sem. milii solis,
linariæ,
vrticæ an. ℥ ß,
4. frig. mai. an. ʒ iij,
fl. ʒ. cordial.
genistæ,
hyperic. an. M. j. ß,
passular: ʒ x,
sebest.
iuiubar. an. nr. x.
Coquantur omnia in s. q. aquæ pluvialis.
Colaturæ adde succ. limon. depurat. ℔. j.
Sacchar. quant. suffic. Mi.
f. syrupus, qui aromatisetur cinnamomi ℥ j. Et seruetur pro vsu.

Syrupus diureticus Dn. D. Bechtholdi Riuii.

℞. succ. ononid. totius, cum floret aq. destillat. eiusdem.
succ. express. raphan. acerri pimpinel. nostr. totius an. ℔ j.
aquar. malvæ totius,
alth. totius,
vrtic an. ℔. ß.
Equiset.
parietar. an. ℥ iiij.
baccar. alkekeng. ℥ iiij,
iuniper. contusar. ℥ ij,
sem. petrosel. ℥ j,
4. frig. mai. contus. an. ʒ ij,
fl. chamom roman. M j,
genistæ M. ß,
croci ʒ j; bulliant leuiter & infundantur secundum artem: in colaturæ dissolue sacch. quant. suffic. Coquantur in formam syrupi.

Syrupus de chamomelo, compositus ad affectus nephriticos. D. Prunsleri.

℞ fl. chamom. italici ℥ j ß,
malv.
alth.
rad. saxifrag.
petrosel. an. ℥ ß,
glyzyr. ras.
malv.
alth. an. ʒ v.
sem. 4. frig. maior. an. ʒ j. ß,
malv.
alth. an. ʒ ij,
asparag.
granor. iuniper. an. ʒ j ß.
Coq. omnia in suffic. quant. aquæ, colaturæ adde sacch. opt. ℔. iij. Mi.
f. syrupus.

Syrupus Horatii Augenii ad fistulas ani.

℞. rad. Enul. camp.
polypod. querc.
alth.
sem. cartham. contusor. an. ℥ j,
fl. borrag.
bugloss.
violar.
melliss.
fol. mercurial. an. M. j,
sem. bombac.
malv.
althæ an. ʒ iiij,
fol. capillor. vener.
polytrich. an. M. ß. fiat decoctio ad ʒ xv, in qua infunde fol. sen. mundator.
agar. troc. an. ℥ iiij;
zinzib. alb. ʒ j,
rad. polypod. querc. ℥ ß. fiat leuis omnium ebullitio, & facta expressione additoq; sacch. fri. ℥ xv. f. sec. art. syrupus. Dequo sumentur ℥ ij. ß. vel ℥ iij. cum iure pulli, decoctione passular. & liquiritiæ.

Syrupus

Syrupus purgans. D. Io: Hartmanni Beyeri.

℞. *Sem. 4. frigid. mai. decortic. an. ℈ ij.*
Endiv.
acetos.
lactuc.
anis. an. ʒ ß.
cartham. contusi,
fol. sen.
rad. polypod. quere. an. ℥ ß.
agar. troc.
turbeth. El. an. ʒ ij;
aq. malu. vitreis organis diligenter destillat. ℔. j.
Coque in diplomate ab consumptionem medietatis postea
℞. *fl. cassiæ cum præscripto decocto extract. ℥ j.*
mucilag. Sebest. Et sem. cydonior. crassa & bene viscida extracta cũ eodem decocto an. ℥ ß.
penidior. ʒ vj.
sacchar. taberzeth. ℥ j. Mi.
cum decocti suprascripti quant. suffic. instar. Syrupi.

SECTIO III.

DE SYRVPIS MELLITIS.

Supersunt adhuc aliquot syrupi, hac in sectione describendi, qui non sacharo, sed melle dulcorantur. Nec reliquorum more ex radicum foliorum florum, seminum, & fructuũ decocto, sed solis succis limpidis & aqueis parantur: Ad quos non incongrue refertur hydromel illud magis melleum, & coctum, vinosum nuncupatur. Sapore enim, viribus & consistentia est syrupis valde finitimum.

CAP. I.

Oxymel, seu acetum mulsum, Seccanjabin Arabibus dictum.

℞. *Mellis optimi ℔ ij.*
aquæ fontanæ ℔ iiij.
aceti vini albi ℔ j.
Coquantur simul in vase fictili ad consistentiam syrupi liquidioris.

COMMENTARIVS.

Mel primũ in aqua coquitur & despumatur, dein acetum paulatim admiscetur, tum omnia simul coquuntur, donec syrupi liquidioris consistentiam acquirant. Nõ videtur autẽ certo definita à veterib. aceti quantitas; nam cum *mel* calidum sit ex Galeno *cap.* 101. *lib.* 8 *de simpl. med.* & in calidis naturis cito bilescat, tantum aceti addendum est, Oribasii consilio *cap.* 24. *lib.* 5. *coll.* quantum satis sit, vt facultas in bilem conuertendi corrigatur: sicque fiet oxymeli, omni ætati & naturæ ad tuendam valetudinem vtilissimum. Est enim vt acidum, vt dulce, vt medium, debetq; fieri varie pro [*Gal. cap.* 12. *lib.* 4. *de sanit. tuend.*] gustu sumentis: Ita tamen, vt non noceat: nã quod valde acre est, intestina abradit, expectorationemq; impedit, [*com. ad part.* 31. 32. *lib.* 3. *acut.*] sed quod mediocriter est acre, pulmonis, thoracisq; affectionib. multo est vtui: Nam sputum educit, & facilem edit spirationem ex Hippocrate *lib.* 3. *de acut.* humores namq; crassos incidit & attenuat, visceraq; sine molestia expurgat, teste Oribasio *cap.* 24. *lib.* 3. *collect.* & ad victus attenuationem est accommodatissimum.

Compositionis illustratio.

Varia igitur illius præparatio, variaq; apud authores mellis ad acetum, & aceti ad aquam proportio. Licet enim aquosum, vt melius [*cap.* 1. *lib.* 5. *coll. Orib.*] laudetur, nõ tamen omnibus æque conuenit, neque arridet.

Oribasius vult, *cap. vlt. lib. vltimi de loc. affect. curat.* 1. vt *aceti* vni parti duplũ *mellis*

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-169808-p0030-6 DFG